

REDACTIA

Arad, Deak Ferencz-u. Nr 8

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:
pe un an 20 cor. pe 1/2
an 10 cor.; pe 1/4 de an
5 cor.; pe 1 luna 2 cor.
Vrîl de Duminecă pe an
— 4 coroane. —
Pentru România și
trăinătate pe an:
40 franci.

Manuscrisurile nu se napotază

ADMINISTRAȚIA:

Arad, Deak Ferencz-u. Nr 8

INSERTIUNILE:

de un șir garmoud: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 b.,
de fiecare publicațiune.

Atât abonamentele cât și
insertiunile sunt a se plăti
înainte în Arad.

Scrisori nefrancoate nu se
primesc.

TRIBUNA POPORULUI

Cele 10 milioane de Maghiari!...

(S) Am vorbit în numărul de ieri al ziarului nostru despre recensământul populației din Ungaria, relevând bucuria ce a cuprins pe „patrioții” la vederea cifrelor prezentate de Serviciul statistic asupra conscripției.

E mare bucuria șovinistilor, că „s'a sporit” peste așteptare numărul elementului „singur alcătuit”, lucru pe care însă ziarele prea s'au grăbit să-l constate prin conjeturi puțin temeinice, prevenind rezultatul pozitiv care se va publica amănunțit și în întregime abea în raportul complet al Serviciului statistic al țării.

Nu este însă generală bucuria aceasta în presa maghiară, căci întâmplător s'a găsit un ziar, care mai puțin saltăreț și cu mai multă seriozitate ocupându-se de chestie, *Hazánk*, în recentul său număr la loc de frunte spune următoarele:

Nu lipsesc punctele negre. Comitatele Ung, Maramureș, Bereg și Sabolc numai imigrării pot mulțumi sporul populației lor. În Ardeal, Valahia, în Hunedoara și Bistrița-Năsăud, întrăit s'au înmulțit față cu Secuții din Treșcaune. Dincolo de Dunăre, dela Abauj până la Pojon, comitatele au rămas, cu una sau două excepțiuni, inferioare calculului mediu din toată țara. Baci, Timiș și Torontal, comitate vestite odinioară prin productivitate, s'au ridicat îngrozitor de puțin. Media pentru 10 ani în Torontal este de 2.75 la sută.

Intru cât privește argumentul șovinist, că creșterea populației din orașe însemnează o creștere, o înmulțire a maghiarimei, — eată cum îi scoate de pe obraz *Hazánk* valul fermecat al halucinației:

Orașele Ungariei atrag prisosul provinciei, dar în cele mai multe cazuri ele tot nu se pot desvolta într'atâta ca să devină adevărate orașe. Intre zidurile lor își caută adăpost, pâne, proletariatul. Ce e drept caută mântuire și în străinătate. În anii din urmă cu mult mai grav se prezintă chestiunea de cât înainte; încât dacă starea de lucruri nu se va schimba, în câțiva ani ajungem ca sporul să-l vedem egal cu imigrările. Prisosul de nașteri ni-l înghite România și țările de peste mări.

Aceasta e situația de care abea un fir de păr ne desparte și care este identică cu decadența. Căci lepădăturile din Galizia numai ca număr vor pute compensa deficitul; în privința morală și politică — nici odată.

În comparație cu sporul populației altor state, procentele sporului din Ungaria în curs de 10 ani, sunt incomparabil inferioare, — față de es. cu Anglia, Germania sau Rusia.

Pe de-o parte decadența morală, care în mod similar a pus și pe Franța, bunăoară, în linia celor ce slăbesc, pe de altă parte progresul miseriei, desmoștenirea autohtonilor prin paraziții sociali și economici, ar trebui ca nu pentru ditirambi să dispună pe ma-

ghiari, ci pe gânduri să-i pună, să-i readucă la rațiunea: nevoile închipuite (maghiarizare) trebuie să dispară din preocupățiunea celor ce dispun de soarta acestei țări și nevoile reale ale țării și neamurilor ei trebuie să lecuie.

Numai atunci se vor putea bucura și ne vom bucura cu toții de rezultatele ce vor arăta cifrele statistice ale recensământului.

În cazul contrar, adică urmând șovinistit cu gospodăria lor de până aci, se găsește în fața pericolului despre care *Hazánk* zice:

Primejdia e deja la poartă; ba dușmanul a și cucerit deja o parte din casă...

Cele „zece milioane” vor ajunge cu totul sub călcăiul ovreiului, ș'atunci vai de țară, — dar și mai vai de „absorbitorii” elementului semit.

„Un fir de păr” mai e distanță dela acest desastru!

„Libertatea” presei. S'a sărbătorit cu mare alai și cu banchet aniversarea a 53 a a proclamării „libertății” presei, implicită în „libertatea maghiară”, proclamată la 15 Martie 1848.

La banchet a luat parte ministrul Hegedüs; a trimis scrisoare de aderență și scuză pentru neparticipare primul ministru Széll, etc și s'au ținut discursuri de preamărire la adresa presei, a presei maghiare în special, a acestui soldat al „ideei” și s'au golit pahare pentru libertatea presei.

Oamenii așa de luminați înse, cum sunt publiciștii și mai ales publiciștii maghiari (mai mult sau mai puțin maghiari) e de mirat cum nu și-au adus adus aminte de... funie în casa spânzuratului.

Nici unul nu și a adus aminte, în elanul champagneului că pentru Ardeal, pentru Ardealul politicește unit cu Ungaria, aniversarea „libertății” presei și în special a presei române nu prea are dată, nici măcar 48 istă! Și totuși au băut la banchet și Secuții, pentru revendicări, — cari nu există!

Așa-i în Ungaria.

Cine critică?

(*) Diecesă mai expusă decât diecesă Aradului nu există între Români. Ea se estinde adică tot peste comitate cu populație mixtă. În comitatul Aradului suntem față în față cu Șvabii harnici și cu Ungurii cei mai șovinisti. În Bihor, Bichiș, Cenad și Ciongrad, earășî amestecați printre cele mai puternice comune ungurești și slovace, în Torontal, Timișoara și Caraș-Severin față în față cu Sârbii și Nemții. Și o zi nu trece, ca agenții maghiarizării să nu dea asalt fie ici fie colo asupra așezămintelor noastre culturale. Inspectorii școlari vor să ne împănăze cu școli de stat. „Nemzeti Szövetség” și atâtea alte reuniuni de maghiarizare, din parte-le, earășî nascocesc cele mai imposibile și mai condamnabile măsuri pentru a ne câștiga — „idei”, dacă nu să ne maghiarizeze în toată regula.

Orb trebuie să fie Românul care nu vede aceasta.

Și totuși, o conspirație perversă s'a inscenat pentru a pune bețe în roate lucrării falangei de Români cari au dus și duc greul luptei naționale în acest colț de țeară.

Din două părți — la nord și sud — se simte efectul desastros al propagandei fide. Autorități bisericesti române enunță principiul că ar fi o crimă a se spriginii școli române ne-catolice. Cu știrea unor prelați români se propagă între frați de același sânge intoleranța religioasă, proselitismul condamabil. Ear' din staul bisericei încinsă astfel de flăcări se ridică niște pigmei și însoțindu-se cu niște agenți provocatori, critică, critică de mama focului! Începând cu Episcopul Aradului și urmând cu fruntașii din consistor, toți sunt dacă nu vânduți Ungurilor, apoi cei puțin imbecili, cari nu știu să guvernăze, să vegheze asupra marilor interese ale neamului. Un Dr. Oncu, Mangra, M. Veliciu, R. Ciorogariu, dr. N. Opreanu, S. Raicu, dr. I. Suci, protopopi ca Popovici de la Șiria, dr. Trăilescu dela Chișineu, Beleş dela Radna, Sârbu dela Belint, Miulescu dela B. Comloș și așa mai departe, toți din consistor, de când s'au grupat cu încredere în jurul P. S. Sale Episcopului Goldiș, au perdut dragostea pentru biserică lor strămoșească, nu mai au grije de nimica, ci pazitori supremi a tot ce este românesc în aceste părți sunt... cine? Cine altul de cât existența catilinară care scrie, anonim, din încrederea lui August Hamsea, și Stefan Cicio... Acredia și numai aceștia sunt drepti, adevărați, desinteresați, cumiști, onestii... mă rog, azi mâne mântuitori. Ceilalți? consistorialnicii? niște poltroni și egoiști mizerabili, cari au tras dungă peste trecutul lor de 20—30 ani, prestat la altarul Domnului și pretutindeni unde era vorba să se apere neamul românesc, așa că dacă nu ne venea mai eri alaltăeri genialul și desinteresatul Cicio dela Gherla și Măglaș de nu știm unde, era vai și amar de diecesa Aradului! Peream d'odată cu plecarea din staul nostru a providențialului Meșianu...

Așa sunt înfățișate lucrurile dela Arad în corespondențele — circulare ce se publică în autorisata dela Sibiu, în inconștienta dela Brașov și codițele lor dela Timișoara și Lugoj...

Pentru Dumnezeu, unde trăim? În Balcani, ori într'un stat, în care, cel puțin noi Români, eram obișnuiți să punem ceva preț pe ce se scrie în presa noastră, singurul mijloc și de luptă față cu adversarii naturali ai neamului, și de control în viața noastră publică.

Opoziție am făcut și noi, ba încă neîndurată. Vorbiam însă întotdeauna în numele a unei falange puternice de fruntași, cari țineau piept nu numai adversarilor naturali ai neamului românesc, dar fiind ei cu legături puternice în popor, la un moment dat au și răsturnat sistemul bisericesc pe care l'au crezut păgubitor intereselor obștei, luând astfel și întreaga responsabilitate a situațiunei create. Cei, a căror invective și calomni sunt găz-

duite în ziarele susamintite, cine sunt însă? A văzut bătrânul Rațiu vre-o dată la vre-o luptă națională pe Hamsea ori pe Bocșănești? Și dl Murășanu văzutu-l'a pe Dori Popescu și pe fiul acestuia Todor și George? Și pentru ei Cicio este o autoritate mai mare de cât un consistor întreg? Amicii nostri, născuți și crescuți aici, să aibă mai puțină dragoste pentru biserică lor de cât Cicio, venit de eri-alaltăeri și care pe lângă că n'are nici un titlu de a se amesteca în afacerile bisericești române gr. orientale (vadă și de cea unită, care aproape—aproape să se dărime!), dar nici nu e sigur dacă s'a fiesat omul definitiv între noi!

Gruparea de bărbați cari n'a șovăit nici odată, și din staul căreia mulți au stat prin temniți pentru cauza națională, să se fi muiat, ear tare să stea numai Cicio, care nici el nu mai știe în câte ape s'a scaldat?

Multă și urită patimă trebuie să clocotească în sufletul „directorilor” cari nu se genează a palmui astfel adevărul... Dar înjosind astfel misiunea presei române, ei dau ori și cui dreptul să nu mai cinstească cărunțenia lor ci să-i trateze ca pe niște păcătoși de rind, cari pentru anume considerațiuni de interes pur personal — „Gazeta” să nu uite că figurează în catastiful *cheltuleților* mănăstirii Bodrog! — sunt dispuși de a servi drept unelte unei clice capabile de ori-ce denunțare și calomnie. Ori nu li-s'au deschis ochii acestor bătrâni văzându-se că aceeași prosă veninoasă cărei au dat loc în organele lor este cu drag primită și în presa maghiară? Nu li-s'a părut cel puțin suspect, că Cicio apără pe cine nu de mult a huiduit și injură pe tovarășii lui de ieri, că nu zice nici un cuvânt nici despre articolele sale din „Aradi Közlöny”, nici despre mergerea clienților săi minori pela „Aradi Közlöny” și pela inspectorul Varjassy?!...

Asta-i școala ziaristică și cinstea de publiciști pe care bătrânii celor două ziare o lasă nației drept testament politic al lor? În loc de a se gândi la situația grea d'aci, unde ne găsim nu numai sfâșiați de un regretabil proselitism, dar zilnic luați la țintă de vrăjmașii firești ai neamului nostru, și astfel luptând cu greutate față de cari se impun reserve chiar și când s'ar observa unele greșeli, — bătrânii dela Sibiu și Brașov se pun pe aceeași treaptă cu fișica timișoreană și combat nu reale greșeli, ci ficțiuni, exagerază în chip neiertat și țin, ei neputincioși dovediți, un limbaj de parcă duc lumea pe titanicii lor umeri și toată viața lor ar fi esecutarea celor mai sublime virtuți naționale.

Se înșală însă întreagă această ceată de malconțenți, agenți provocatori și căzătorii politice, dacă socot că prin campania lor vor reuși fie să ne slăbească pe noi, fie ca să zdruncine încrederea în amicii și spriginitorii nostri. Știm noi din trecut că îndată ce te așterni pe lucru,

Intâmpinî opoziția lazarionilor al căror somn îl turburi. La 1890 am fost mai puțin și mai slab, dar tari în credință, am mers înainte și cu toate că s'au aliat împotriva noastră celelalte ziare și Mocsonyi dat-a mână cu Meșianu, Miron și Murășanu, domnia băbeșiană o măturarăm cum suflă pleava.

Răsbît-am apoi să repunem domnia „neamurilor”. O să ne oprim locului acum, când e chestie să curățăm cu desăvîrșire atmosfera infectată de o tovarășie monstruoasă ca ceea care răsufă prin ziarele române dela Sibiu și Brașov, și în cele ungurești dela Arad, Oradea și Buda-pesta?

Aide de, asta nici dl Murășanu n'o poate crede! Cu atât mai puțin dl Rațiu, care știe bine, că fără munca noastră nu ajungea nici la gloria celor patru ani de „presidenție”, nici la pensia grasă d'acum.

Bunacredință, jertfa și cinstea trebuie să învingă asupra cetel de răsbunători flămânzi și desuchiați.

Conflict anglo-rus.

Pentru un petec de pământ din China e primejdie să se nască un strajnic conflict armat între Anglia și Rusia.

Societății de căi ferate engleze i-s'a dat din partea Chinei concesiunea de a face pe teritoriul Tiencinului o linie de drum de fer alături de linia ce duce la Peking. Englezii s'au și apucat de lucru și ajungând la o movilă, un pluton de ostași ruși îi împiedecă de a continua cu lucrul, spunând că teritoriul peste care vor să ducă linia este concesiune rusească. Englezii au însă neapărată trebuință de acel petec de pământ pentru drumul lor de fer, iar Rușii cu nici un chip nu vor să cedeze, ei își fac șanțuri și se așază în expectativă războinică. Englezii își fac și ei șanțuri și dușmanii se așază față în față.

În timpul acesta corespondența diplomatică începe cu fervență între Londra și Petersburg și între toate marile puteri, pe când cele două armate așteptând ordinul guvernelor lor stau în expectativă.

Standard de Sâmbătă, într'un articol energic atacă Rusia, apot conchide: Retragerea Angliei față cu amenințările și presiunea Rusiei, ar fi un pas atât de nenorocit și degradator, încât nici ca posibilitate

n'o putem admite. Repetăm, că dacă poziția noastră e dreaptă și legală, trebuie să ne-o conservăm, ori cât ar costa.

Daily-News spune că teritoriul în litigiu în adevăr i-s'a cedat Rusiei de China, pentru interese comerciale.

E de notat aci, că Rusia întotdeauna și a asigurat în taină avantajul, cari când ies la suprafață, au darul de a fi totatătea piedecă în calea rivalilor săi și în calea intereselor străine de interesele rusești! Cam tot în această lumina se presintă și chestia cu Mandjuria, care, după declarațiunile cancelarului de Bihlow, e deosebită de afacerea complicațiilor din China și încheierea păcii.

Pol. Kor. a și că comandantul trupelor rusești și engleze (ca mult mai numeroase) așazate în punctul de litigiu se păzesc de a intra în conflict, așteptând ordinul, rezolvarea încercăturii pe cale diplomatică.

E greu de prevăzut, ce aduce ziua de mâine!

Francezii contra Austriei.

Foia semi-uficioasă austriacă „Wiener Abendpost” într'un aspru articol se plânge de unele atacuri ale presei franceze îndreptate în contra monarhiei noastre și în contra casei domnitoare. Intre altele, foia vieneză spune:

„De un timp încoace presa franceză își găsește o plăcere să critice în termeni aspri stăruile de lucruri din monarhia noastră și viitorul acesteia; ear' făcând aceasta, ea trece foarte departe peste limitele permise unei discuțiuni politice. În timpul din urmă sfârșesc acest lucru chiar astfel de foi franceze, pe cari eram obișnuite să le socotim serioase. Profecțiile lor despre raporturile și despre viitorul monarhiei noastre trădează o desăvîrșită neorientare și superficialitate. De aceea până acum nici nu prea le-am luat în seamă. Acum însă, de curând, unele din foile franceze sunt atât de obraznice, că au tras în discuție chiar și membri din cea mai apropiată de casa noastră domnitoare, în chipul cel mai odios și mai tendențios. Asemeni expectații nedemne și josnice indiferenți nu le mai putem suferi, ci siliți suntem a le respinge cu toată indignarea. Tendința tuturor acestor comunicate franceze e foarte transparentă și dacă ne ocupăm de ele o facem, pentru-că prea se duc departe în criticarea raporturilor politice interne ale Austriei și ele sigur țintesc: să producă neîncredere între monarhia noastră și între aliații ei. E timpul deci, să facem atență opinia publică

franceză, ca să nu dea ascultare unor asemenea vești și să nu se lase condusă de ele în aprecierea situației politice”.

Explicația articolului extraordinar de aspru al foil „Abendpost” și forma lui neobișnuită este, că ziarul parizian „Matin” a scris zilele trecute două articole despre arhiducele Francisc-Ferdinand și Otto, contra cărora a îndreptat cele mai necuviincioase atacuri ear într'un al treilea articol a supus unei critice neobișnuite activitatea Monarhului nostru. Chiar și „Temps”, unul din cele mai serioase ziare franceze, nu se silește să publice articolul intitulat: „Austria spre perire”.

Pasagiul din urmă al numitei foi vieneze vrea să arate, că atacurile franceze pornesc dintr'un anumit grup de intriganți politici, cari ar voi să scoată Italia din alianța-triplă și prin asemenea atacuri vor să producă efect în Italia.

Demisiunea generalilor români.

De câte-va zile presa maghiară își dă multă ostensală să presinte armata română ca desorganizată complet, pe motiv că drept demonstrație contra guvernului actual, au demisionat aproape toți generalii și vreo 30 coloneli.

„Voinea Națională” dă în privința asta următoarele lămuriri autorizate:

„Noi suntem în pozițiune de a asigura nu numai pe amicii noștri, dar chiar pe adversarii, că situațiunea nu e excepțional de gravă și nici chiar gravă; — că tot ce numitele ziare au scris în această privință e absolut inexact și absurd și că, ori cât se vor căsni, nu vor pute neliniști ori-cât de puțin opinia publică.

„Dar să examinăm mai amănunțit demisiunea ofițerilor superiori, de cari ne ocupăm.

„Au demisionat:

1) Dl general C Poenaru, șeful mare-lui stat-major Dl general Poenaru are 42 de ani de serviciu, e bolnav și era în intenția d-sale de mult a se retrage.

2) Dl general Raști. D-sa este urul din cel mai vechi ofițer: 44 ani de serviciu și bolnav.

„În armatele moderne este o cerință absolută de a se reînvi comandamentul superior. În Germania, în Franța, se veghează foarte de aproape la această renouire.

„De altmintealea, lucrările de trimitere a d-lui general Raști înaintea unei comisii medicale de reformă erau hotărâte și făcute de mai multe luni, din timpul generalului Lahovari; i-se notificaseră chiar d-lui general Raști de atunci aceste dispozițiuni.

„3) Dl general Pilat. D-sa a cerut cu

insistență să i se primească demisia, după 46 ani de serviciu.

4) Dl amiral Murgescu. D-sa a demisionat fiind-că a voit să-și reguleze drepturile la pensie.

5) Dl general Dr. Petrescu. D-sa a demisionat nesilit și nesupărat de nimeni, după 41 ani de serviciu, simțindu-se foarte obosit în urma unei grave maladii.

„De altmintealea, după lege, în serviciul sanitar erau numai doi medici inspectori generali și s'o însătat, cu toate acestea, și un al treilea, dl Dr. Demostene. Știm însă pozitiv, că postul ce l ocupa dl Dr. Petrescu va fi șters din budget.

6) Dl general de intendență Bengescu. D-sa a demisionat de bună voie, după 41 de ani de serviciu; și cum la intendență erau doi generali, ceea-ce era prea mult, mai ales pe aceste vremuri de economii indispensabile, știm earăși pozitiv, că postul ce-l ocupa va fi șters din budget. De altmintealea, avansarea d-sale era contrară legii de organizare a armatei.

„Am dori să știm, am dori, ca ziarele cari se ocupă de demisiunea generalilor să ne spuță, dacă cred că ștergerea din budget a posturilor ce ocupau domnii Dr. Petrescu și Bengescu jignesc întru ceva interesele armatei.

„Pe lângă aceștia, mai demisionaseră și doi generali Arion și Lahovari. Demisiunile lor însă n'au fost primite.

„Dl general Arion, în special, se știe că pe lângă ea e unul din cei mai vechi și mai experimentați ofițeri, în timpul războiului a mai îndeplinit și o misiune din cele mai delicate.

„Acești doi din urmă generali rămân în serviciul armatei.”

Laudă-te, gură!

Abia! a început a se desprimăvâra și în sufletul curat al lui Dedu nu numai a încolțit sentimentul de mândrie, dar chiar i-s'a urcat mărirea la cap. Urmează cu al II articol de „reflecțiuni”, pe 4 coloane, în loc de 2, ca mai nainte.

Tot despre confesionalism pedică. Necondamnă pe noi, cari facem chestie confesională și se laudă pe dînsul. Ascultați cum glăsuște jesuitul de pe Târnave:

„Când am primit eu conducerea ziarului „Tribuna”, eram conștiu de aceste adevăruri și pătruns eram de o adevărată religiozitate în fațașaramei mari și grele ce mi-se încredințau, între niște împrejurări și mai grele. Mi-se părea că templul național, profanat pe un moment prin necuviincioasele intrigi și certe, pretindea mai mult ca ori-când o adevărată inimă curată și devotată dela cei ce vor să servească cultului național, ca să se răsbune profanările aduse prin nesocotire, și credința șgduiță în inimă să relnve, cât mai curând, spre a ma-

VEDERI DIN ARDEAL.

— Chela Turzii. —

Pitoreștile ținuturi ale „Elveției” noastre pe cine dintre cei-ce le au văzut nu i-au încântat? Ce suflet ales n'a oftat sub impresia priveliștilor minunate: „E un sublim colț al lumii!” ..

Sub fermecătoarea impresie a frumuseților naturii din patria sa, dl Victor Orendi, descrie o serie de vederi (Siebenbürgische Land- und Städtebilder) în ziarul bănățean „Deutscher Tagblatt für Ungarn”, însoțindu și descrierile cu legendele corăspunzătoare.

Am crezut de cuviință să dăm și noi cititorilor noștri una din vederile acestea, după dl Orendi. Și aceasta cu atât mai vrtos, cu cât am dori să fie exemplul german imitat și de Români.

E vorba de „Chela Turzii”, care se găsește nu departe din sus de comuna Tordaș, în ținutul odinioară sășesc.

E un falnic munte de piatră, care se înalță prăpăstios în două părți spre ceruri, la poale având o vale îngustă, care se lungeste în distanță de un mil dela Ost spre Vest; și legenda susține, că în această vale

și-ar fi îngropat Dacius comorile, când a pornit cu un mare războiu contra Schiților. Prin valea îngustă sburdalnic se prăvălește un izvor de munte și un drum îngust, ce dă când în dreapta, când în stânga părșului, abea străbate printre zidurile de piatră uriașă. S'ar păre, în adevăr, că muntele acesta — cum se spune în basmele de copil — s'a crăpat, s'a desfăcut în două, ca să deschidă drum de scăpare lui Ladislau cel sfânt, dinaintea goanei dușmanilor lui. Intreg tabloul presintă o vedere imposantă.

Aceste stânci despicate, cari par odată roșii, odată sure, odată albe; acești puternici bolovani uriași, împedobiți pe-ici pe colo cu câte-un brad pitic, al cărui con servește de adăpost stupilor de albine, — sunt minunate! Printre dungile adâncite și crăpăturile muntelui curge miere — miere, din care nimeni n'a gustat, care n'a ajuns pe buze omenești!

Înaintarea pe vale e foarte anevoioasă, împiedicată de dărmături din deal. Dincoace dai de câte un copăcel răsturnat, dincolo de câte o plantă nevoiașă, dar prietară și peste stânci grăbite mișună insecte lucitoare, Carabus decorus, — și mai dai cu ochii de numeroase cioburi de vase romane.

Însă mai de însemnătate, mai de minune în acest munte, sunt peșterile boltite, cari înainte cu două mii de ani au fost saloane minunate și au servit de adăpost

familiiilor patriciene-romane, strimțorate de pericolele războaielor. Se recunosc încă bine ușile și ferestrele și câte-va resturi bine conservate de arhitectură de atunci: urmele, influența și creațiunile cuceritorilor lumii.

Lilieii își au aici sălaşul; felurimi de insecte și — căprioare; — și te apucă un straniu simțământ, când, în începerea umederăcoroase, pe cari abia le luminează o făclie aprinsă, te gândești la vremurile adânci și le compari cu ziua de azi...

Când am ajuns la gura peșterii și m'am oprit să zic un adio locului prin care a umbat poate în vechime un Vespasian și Traian, am cântat din toată inima frumosul imn „Siebenbürgen, Land des Segens”. Ce mândru și puternic răsuna în scobitură și totuși cât de disparent și pierdut, — par-c'ar fi de bănuț, că de mult deja acest cântec nu mai este adevărat...

Peșterile mai mari sunt toate foarte largi și întinse. Într'una dintr'acestea, spune tradiția că s'ar găsi un lac, clar ca oglinda; ear în malul de dincoace al lacului ar fi îngropată o întregă comoară de aur. În această privință o veche cronică din veacul XVIII spune: „Poporul crede acest basm, și adeseori cu pericolul vieții caută comoara. Așa, s'a întemplat mai în anii trecuți, că un coșar a îndrăsnit să intre peste stânci, peste apă, până a căzut într'o cră-

pătură, din care, fără nădejde de scăpare, s'a vărfat trei zile, până ce moartea i-a pătât îndrăzneala”. Din cauza greutateii de-a pătrunde în această groță, ea a fost aleasă de reședință, la începutul veacului trecut, de un hoț, cu numele Bai. Aici se ascundea banditul cu tovarășii săi și de-aci făceau incursiuni prin ținut. Și astăzi peștera se numește „Baica”, după numele florosului său locatar.

Nu departe de acest loc a clădit de curând reședința-carpatină maghiară o vilă de vânătoare. Aproape la piciorul Cheii Turzii se găsește un mic sat românesc, Petridul-unguresc. Locuitorii satului au toți nume de botez romane: Romulus și Remus, Olimpia și Cleopatra, Claudiu și Silvia, sunt nume pe cari le auzi la ori-ce pas. Mic și mare își vor spune cu mândrie că strămoșii lor au luptat pe câmpul de războiu, murind ca tot-aiștia eroi...

Mie însă mi vine în minte — zice dl Orendi — vorba pesimistică șoptită de un francez de spirit: Tout casse, — tout lasse, tout passe! ..

Nouă însă cari nu credem în eternitatea unei sentințe ca de es.: Siebenbürgen, Land der — Elend..., ne vine în minte un proverb bătrân: Apa trece, pietrele rămân!

de o parte a unii popor întreg

Indrăsnit om. Va să zică „Tribuna” de până la 1895 n'a fost nimic, ci epoca ei de glorie e orgia dăianistă, când eu ignobilă campanie împotriva atâtor fructași. Și „credința sguduită în inimă” el a reluat-o, el a pus la cale fapte mari ca adunarea ce s'a înecat la Pankievitz, „la un pahar de bere”, cum într'adevăr pe larg s'a scris în Tribuna.

După-ce vorbește apoi de cele ce a promis în „Credeul” său, spune că el a îndreptat situația stricată de E. Brote, introducând niște raporturi mai amicabile între „Tribuna” și „Telegraful”... reușind să schimbe chiar și ziarul lui Miron (vedeți, ce om al naibii era!) Adeverat că replota i-a fost... neagra ingratitude, căci „Telegraful” publica injurările tuturor redactorilor ce păraseau „Tribuna” (în „Telegraful” Scurtu l'a numit Erostrat!).

Ei, dar' un suflet mare iartă și așa Dedu n'a afurisit ortodoxia, ci a publicat rapoarte despre sinod și congrese. Om magnimos, ce vrei!

Tot nobil și cu Asociațiunea. Așcutați numai!

„In ce privește personal, chiar eu am fost atins odată foarte neplăcut de o procedură foarte injustă și cu colorit confesional, de comitetul „Asirei”. Dar' pentru aceea nu m'am mâniat pe „Asociațiune”! Căci eu nu vreau să confund persoanele cu însăși instituțiunea.

Nu s'a supărat deci văcarul pe sat... mai ales că după-ce Dedu a fost trântit la alegerea de profesor (la școala civilă de fete), opera să l'alegă secretar... Eată de ce făcea curte ortodoxilor din comitet. Diacovitch s'a dovedit însă mai șmecher!

Culmea o ajunge însă Dedu cu înfrâneala afirmând că „Tribuna” n'a susținut candidatura d-lui archimandrit August Hamsea! Dedule! dar' în felul acesta ești în stare să afirmi că ai mai mult păr pe cap decât Scurtu cel pletos! Ori că te-ai băscut cu barbă!...

Așcutați apoi întortochiare jesuitică:

„Dacă ar fi fost vorba de a face un serviciu bisericii ortodoxe, apoi trebuia să fac — cel puțin pasiv — ceea-ce mi-se cerea — să tac, și să contribuiesc astfel la alegerea ce s'a săvârșit”.

Va să zică Dedu n'a declarat trădător și a cerut în ziarul său linișirea (să se omoare hainul, nu alta, stante pedel) contra Școala aradan pentru a face bine bisericii ortodoxe.

Dedule, Dedule! Ce o să scrii la țară, când se încing căldurile?

ACADEMIA ROMÂNĂ.

SESIUNEA GENERALĂ DIN ANUL 1901. Raport asupra lucrărilor făcute în anul 1900—1901.

II. Sedințele de peste an. (Continuare)

Universitatea din Cernăuți a serbat la 2 Decembrie st. n. jubileul de 25 ani dela înființarea ei și la această serbare a fost invitată și Academia noastră. S'a decis a-unci, ca secretarul d-voastră general să reprezinte Academia, ducând din parte-i urătoarea adresă de felicitare:

„Academia Română a primit cu mulțumire și recunoștință invitarea Universității din Cernăuți de-a lua parte la serbarea aniversării de 25 ani a fundării sale.

„Ori-unde se ridică un templu al științelor, razele binefăcătoare revarsă viață nouă, împingând spre munca intelectuală și morală, care dă popoarelor implușiune spre sfere de acțiune tot mai înalte.

„Este un semn al timpului, că intrarea omenirii în secolul al douăzecilea a fost sărbătorită de o măreață întrunire frățască a instituțiilor, în cari, zi și noapte, se muncește pentru propășirea neamului omenesc.

„Astă primă vară vene abila Academie regală prusiană a dat semnalul și la chemarea ei s'au strins din toate părțile lumii apostolii științei, pentru a sigila cuvântul

de ordine al organizării muncii intelectuale comune.

„Toți câți servesc la altarul științelor, cu credință și în simțământul unei mari datorii omenesti, trebuie să mulțumească universității din Cernăuți, că a urmat impulsivul date de marea fundațiune a lui Leibnitz.

„Noi, cei din Regatul României, primim cu simțăminte frățesti spre Universitatea cesaro regască Francisco-Iosefiană, și i urăm muncă necurmată, prosperitate deplină, durată eternă.”

În ședința dela 1 Decembrie, am avut onoare a face relațiune despre serbarea acestui jubileu.

O altă festivitate, la care a fost invitată Academia Română, a fost jubileul de 25 ani al Societății Geografice Române, care s'a serbat la 6 Decembrie. Cu această ocaziune, Academia l-a trimis urătoarea adresă de felicitare, la care Societatea Geografică a răspuns printr'o frumoasă scrisoare de mulțumire:

„Academia Română aduce Societății Geografice Române cele mai vii și mai frățesti felicitări cu ocaziunea sărbătorii sale de 25 de ani de muncă rodnică și folositoare.

„Academia Română și Societatea Geografică Română au aceeași sorgintă limpede ca și înălțarea Regatului României: vitalitatea și activitatea poporului, — au același înalt Protector, pe Majestatea Sa Regele Carol I, care cu ochii pătrunzător, cu inima caldă, și cu sfințită neobosită veghează ca instituțiunile de cultură ale patriei să se întărească, să înflorească și să sporească.

„Conștientă că cercetările și lucrările științifice luminează calea, care conduce popoarele spre prosperitate, Academia Română urează Societății Geografice Române ani îndelungați de muncă spornică și înălțătoare.”

Și anul acesta, ca și anii trecuți, Academia a fost invitată să ia parte la mai multe congrese în țară și în străinătate.

(Va urma.)

Noutați

Arad, 20 Martie n. 1901.

Administrația Tipografiei Diecesane din Arad a fost încredințată d-lui Ioan Simu. Sub obăduirea mețianistă și până acum, administrația o făcea profesorul Ceotea. În ce chip, se va vedea din raportul comisiei de anchetă. Atâta se poate însă anticipa chiar d'acum, că administrație mai turcească numai în Asia Mică s'a pomenit. Ne mirăm că venerabilul consistor a tolerat până acum așa gospodărie!

Alegere de preot. Duminecă, în 10 Martie a. c., a fost alegere de preot în comuna Bulz, protopopiatul Pestașului (în Bi hor). A fost ales cu unanimitate ticărul cleric absolvent, dl Petru Lascu.

O zi memorabilă pentru Năsăudeni. La 13 Martie n. s'au împlinit 40 de ani, de când reprezentanții celor 44 comune ale fostului regiment II. român de graniță nr. 17, s'au adunat în Năsăud și au declarat, că fondurile granițerești, în urma desființării institutului de graniță, le destinesază ca fonduri școlare și de stipendii. Desființarea institutului de graniță s'a făcut cunoscută în Februarie 1851 printr'un rescript adresat de guvernorul civil și militar în Transilvania, bar. de Wohlgenuth în formă de publicare către populațiunea ambelor regimente române de graniță. În urma acestuia s'au adunat reprezentanții comunelor amintite și au luat laudabila și generoasă deciziune, de-a destina fondurile pentru scopuri școlare și de stipendii.

Nou arhitect român. Dl Cesar B. G. Popovici, care a studiat arhitectura la politehnicul din Viena, a depus acolo zilele trecute examenul de stat cu succes foarte bun.

Defraudare la o bancă unguerească. Le merge bine băncilor unguerești, de li-se duce vestea în lume. Se anunță acum eărăși, că din banca maghiară din Kisczell s'au defraudat de curând 46 000 coroane; defraudantul însă, așa se zice, — nu e cunoscut!

Ploae de noroiu în comitatul Aradului. Un ofițer din Borosineu scrie, că în 111.

c. n., între orele 7 și 8 dimineața, pe câmpul de exerciții de-acolo în timp de vr'o 20 minute a căzut o ploaie de noroiu (tină), care lăsa pe haine pete galbene-roșii.

Biserica neagră din Brașov. Unul ziar din Cluj i-se anunță din Brașov, că încurând va forma cauză de proces biserica neagră, cea vestită pentru mărimea clopotelor și a organelor sale. Pe timpul reformațiunii în re proprietarii de atunci al bisericii, între Iesuiți și Lutherani, s'a stabilit o înțelegere, ca dreptul de folosință al bisericii totdeauna să fie al acelor confesioni, care numără mai multe suflete. În timpul acela Lutheranii erau în majoritate. Prin urmare, ei au intrat în stăpânirea bisericii. Documentul referitor la învoiala asta se află în posesiunea bisericii rom.-cat. din Brașov, și fiindcă cu ocaziunea recensământului din urmă al populațiunii s'a constatat, că numărul catolicilor din Brașov a întrecut cu mult pe al Lutheranilor, catolicii au cerut dela biserica lutherană recedarea dreptului de folosință. Fiindcă biserica lutherană li-a respins cererea, catolicii au dat cauza în mâna unui advocat, care primindu-o va intenta în zilele acestea un proces în contra bisericii lutherane săsești. „Magyar Polgár” din Cluj spune povestea. El să și garanteze de ea.

O mare loterie pentru Burli. Cu data de 18 Martie se telegrafează din Haga, că Rochefort, care de prezent se află acolo și care în curând se va întoarce la Paris, are de gând, ca împreună cu alți delegați ai tuturor țărilor europene să organizeze o mare loterie în favorul Burilor.

Un Don Joan hot. O știre din Galați (România) anunță, că acolo e o mare emoțiune din cauza unui eveniment cu totul neașteptat. Simeon Gheorghiu, casierul companiei de gaz din acel oraș, a dispărut de Vineri. Fugind, el a luat cu sine și suma de 50.000 lei, banii companiei de gaz și împreună cu banii furati, a plecat și lăsat de o doamnă T., o femeie din societatea gălățeană, tină și foarte frumoasă.

Descoperirea unei comori. — Dertmându-se o casă la Enzersdorf (Austria), proprietatea unui anume George Töfl, eși din spărtura unui zid o cantitate de monede de aur. Töfl le crezu că sunt mărci și le distribuă aproape pe toate printre elevii din sat.

Profesorul din acest loc, văzând strălucind în mâna unui băiețuș una din acele monede, o analiză și văzu că era de aur foarte fin. El iustiniță îndată despre aceasta pe Töfl și v'puteți închipui disperarea acestuia la gândul că distribuise comoara întregă. El recurse repede la geandarmerie spre a încerca să și o poată recuceri, dar nu reuși să aibă decât o mică parte, aproape 150 de bucuri. Sunt monede din anul 1425 cu efigia lui Mateiu Corvin, apoi altele din 1603 cu efigia arhiepiscopului Wolf de o parte și sf. Rupert de alta; altele dela împărații Ferdinand II și Leopold II.

Maș sunt încă și câte-va monede turcești, ceea-ce ar face să se presupună, că comoara fusese așezată în epoca asediului Vienei de către Turci.

Lăsând la o parte valoarea istorică a acestor monede, numai aurul lor valorează 15.000 fl.

Știre personală. Ministrul de comerț Darányi a exprimat furnicrului de semințe al curții cesare reg., dlui Edmund Mauthner deosebita sa mulțumire și recunoștință pentru netăgăduita activitate ce a dezvoltat în interesul despărțământului ungar la expoziția din Paris. Deasemeni Majestatea Sa a decorat cu crucea de aur pentru merite pe fiul amintitului, Alfred Mauthner, în semn de recunoștință pentru serviciile și deosebita sa activitate dezvoltată în despărțământul ungar la expoziția din Paris.

Distingerea tinărului comerciant sirguitor, în vîrstă abia de 23 ani, e bine meritată, deoarece ce a luat parte activă la aranjamentul horticulturii, care a reușit strălucit. Numai felicitări i-se pot aduce tatălui, care și-a crescut ambii băieți astfel, că pot fi un decor pentru comerțul indigen.

Inchis cu un mort în biserică. Zilele trecute la celebrarea unei nunni într'o biserică din Lomcha (Rusia), un invitat fiind obosit, se pușe într'o strană și adormi. Ceremonia isprăvindu-se, nuntași plecară fără a observa lipsa invitatului. Câteva momente după aceea fu adus în biserică un mort, care fu lăsat acolo până a doua zi. Paracliserul încuie ușile bisericii și se duce. Pe la miezul nopții invitatul, care adormise în strană,

se deșteaptă și văzându se singur cu un mort, încep să strige. Dar' fiind-că nimenea nu-l auzi, el încerează să forțeze ușile și văzând că nu le poate deschide, încep să alerge prin biserică. Din întâmplare dădu peste ușa care ducea în clopotniță și urcând scara, încep să tragă clopotele în puterea nopții. Abia atunci veni ră câțiva oameni și-l scoaseră afară.

O doamnă tină, cu bună creștere și cultă, caută loc de menajeră la un domn văduv cu stare, la un preot văduv etc. — A se adresa la redacția foil noastre.

Poșta Redacției.

Dlul Andreiu Medan, în *Somcuta mare*: Ceea-ce poștești să afli, găsești în Nrul 229 din 1900 (10 23 Decembrie), la pagina a doua a ziarului „Tribuna Poporului.”

ULTIME ȘTIRI.

Afacerea crucii.

Budapesta, 20 Martie. Porțile universității sunt încuiate și localitățile „Egyetemi Kör”-ului stau goale. Decanul facultății de medicină, Dr. Böky, a citat la sine pe medicinistul Bendárd Ákos și l'a spus, că a pornit contra lui cercetare disciplinară. Dacă însă el va numi pe cei-ce au înscenat repunerea crucii, atunci îi promise o pedeapsă mai domoală. Comitetul executiv al partidului tinerimii, aderent crucii, încă ori seara s'a consultat asupra acestei declarații a profesorului-decan Böky și au hotărât, că dacă vre-unul numai dintre ei ar fi expus pedepsei, toți vor fi solidari cu acela și în corpore se vor prezenta cu toții înaintea senatului universitar. Prin aceasta deja s'a pus capăt eruirii ce avea îndrumare s'o face poliția.

În același timp partidul crucii a hotărât să apeleze la Majestatea Sa în contra decisiunii senatului universitar.

Un moment foarte interesant în afacere este următorul: Tinerii protestanți au început să iscălească un act, prin care declară, că punerea crucii în sală o aprobă cu toții; ear studentele ovrice declară, că nici ele nu au nimica împotriva readucerii crucii în salele universității.

Burii luptă mai departe.

Londra, 19 Martie. Se credea, că războiul buro-englez e în stadiul de-a se termina prin o pace între beligeranți. Poporul bur însă, gata a se jertfi pentru libertate, din nou a hotărât să continue războiul. Azi înainte de amiază, lordul Chamberlain a cecit în camera comunelor scrisoarea generalului bur Botha către lordul Kitchener, în care viteazul comandant al Burilor declară, că nu poate să recomande guvernului său spre primire condițiunile de pace propuse de Englezi. Această atitudine a generalului Botha o împărtășesc toți ofițerii burli. Scrisoarea lui Botha încă azi de cu seară va fi prezentată parlamentului englez, și astfel e aproape sigur, că războiul buro-englez va continua încă, Dumnezeu știe până când.

Conflict anglo-francez.

Tiencin, 19 Martie. În încercăturile puterilor în China apare acum un nou moment serios: un conflict între Angliera și Franția. Azi mai multe grupe de militari francezi cu lărmuiri și sbierături imense au cutreerat pământul cedat Englezilor și împușcând de-a lungul strădelor strigau: „Jos cu Englezii!” Ivindu-li-se în cale în trăsura un căpitan englez, Francezii au năvălit asupra lui voind să-l trască jos din trăsura și abia compatrioții lui l-au putut scăpa din pericol. Englezii au alunecat pe Franța de-acolo și au încunostințat apoi și pe Waldersee despre incidentul critic.

Editor. Aurel Popovici Barcianu. Red: respuns: Ioan Russu Ștrianu.

Publicațiune pentru imobile.

Caut pentru arândare o moșie de 1000—2000 de jugere pe mai mulți ani, cu locuință și cu edificii economice.

Caut apoi mai multe locuri, mai mari sau mai mici, plantate cu vii, provăzute cu locuință, cu colnă și cu arangementul trebuitor și caut tot-odată comisionar pentru vinderea acestora.

Sunt case nouă de arândat cu 1 și 2 caturi, cari se pot da în schimb pentru case cu preț mai mic, sau pentru imobile cu condițiuni favorabile.

Se află în comitatul Torontal (Banat) o moșie de 1000 jugere cadastrale, cu sol ușor, negru și cu edificii îndestulitoare economice, cari sunt de exarândat pentru 12 ani; eventual se poate vinde pentru vecie cu preț avantajos și pe lângă condițiuni favorabile.

În comitatul Hunedoarei se află o moșie de nobil, de 400 jugere cadastrale, bine arangeată, din care 150 jugere cad sol negru ca loc de arat, 170 jugere cad. pădure seculară, 50 jug. cad. fâneață, 20 jug. cad. pășune și 20 jug. intravilan: — cu locuință domnească, cu parc, cu frumoasă grădină mare de poame, cu edificii economice acoperite cu țiglă nouă, cu „fundus instructus“ și cu vite necesare, — din cauza morții se vinde cu un preț ne mai pomenit de ieftin și poate fi cumpărată numai de cât, eventual se poate schimba și pentru o casă în preț de 40—45 mil fl.

În nemijlocită apropiere de Arad se află de vânzare o moșie, pământ de prima clasă de 320 jugere ungurești, provăzută cu locuință foarte bună și cu edificii economice, eventual împreună cu „fundus instructus“, pe lângă foarte bune condiții de plată și cu preț avantajos. La cumpărare se cere suma de 30 mil fl. în bani gata, ear' restul sumei se poate plăti în rate de mai mulți ani.

Tot în apropiere de Arad se află de vânzare pe vecie o moșie de 320 jugere ungurești, comasate și de cea mai bună calitate, cu locuință frumoasă și cu edificii economice bune. Se vinde ieftin și cu preț foarte avantajos.

O altă moșie de 550 jugere ungurești din comitatul Aradului, de calitate bună, provăzută cu locuință domnească, cu grădină frumoasă de legume și cu tot felul de edificii economice. Prețul din urmă e 100 000 fl. Moșia are o sarcină de 40 000 fl., care se poate primi și se poate plăti în rate mici.

Afară de acestea mai sunt încă de vânzare mai multe moșii mai mari și mai mici.

În suburbiul Aradului, în Poltura, se vinde din mână liberă o viie de 5 ani cu plantațiune americană, care rodește deja, cu un teritoriu de 10 jugere ungurești, cu locuință domnească, cu colnă și cu arangement complet. Se vinde cu preț avantajos și pe lângă condițiuni bune.

Am încă la mine însărcinare de-a vinde vii de deal mai mari și mai mici; apoi vil plantate și roditoare, altele cari acum se plantează și altele cari rodesc deja, cu locuințe domnești, cu colne și cu tot arangementul. Se vând cu prețuri avantajoase și pe lângă condițiuni de plată favorabile.

Caut apoi spre cumpărare o vie mai mare în Gioroc sau în Miniș, cu locuință, colnă și cu arangement; viia poate fi, în parte, și plantată.

Sunt apoi însărcinat de-a vinde mai multe case nouă de arândat, mai mici și mai mari, la cari avantajul cel mai mare e, că se pot cumpăra cu bani puțini, ear' restul se poate plăti sau șterge din venitul arândei.

Primesc asupra mea îndatorirea de-a vinde și de a mijloci punctual vânzarea de tot felul de case, și rog on. public să mă încrednicească cu încrederea sa în asemenea afaceri:

Cu deslușiri mai amănunțite servește: 574 4—4

CAROL ROSENBERG

Arad, strada Eötvös Nr. 12.

„Nădlăcana“

institut de credit și economii, societate pe acții în
NĂDLAC (Nagylak) comitatul Cienadului.

Fondată la 1897 cu un capital social de 100.000
coroane în 1000 bucăți acții à 100 coroane.

Acordă: credite personale pe cambii, credite pe cambii cu acoperire ipototecară; credite pe obligațiuni cu cavenți și împrumuturi pe amanete și efecte publice.

Primește: depuneri spre fructificare, după cari institutul plătește contribuția erarială; ear' deponenții primesc după banii depuși 5% interese.

570 — 4

Dirrecțiunea.

„Mureșanul“

institut de credit și economii, societate pe acții în
MARIA-RADNA.

Fundat și deschis în 15 Noemvrie 1897.

Capital social fl. 40.000, în 400 acții de fl. 100.

Acordă: credite personale pe cambii; credite pe cambii cu acoperire ipototecară; credite pe obligațiuni cu cavenți până la fl. 50; și împrumuturi pe amanete și efecte publice.

Primește: depuneri de bani spre fructificare, după cari institutul plătește contribuția erarială; ear' deponenții primesc după banii depuși până la 1000 5% de la 1000 în sus 6% interese.

569 — 4

Dirrecțiunea.

A apărut

Și se află de vânzare la administrația „Trib. Poporului“
următoarele opuri:

	coroana	fler
1.) „Geografia Comitatului Arad“, pentru clasa a III-a școalelor populare, de Damaschin Medre, învățator; aprobat de Ven. Consistor ilustrată cu chărți geografice	—	—70
2.) „Lupta pentru drept de Dr. Rudolf Ihering traducere de T. V. Păcățean,	—	2.—
3.) „Judecătorile cu jurații“ — de Teodor V. Păcățeanu,	—	—80,
4.) „Libertatea“ — de Ioan Stuart Mill, tradusă de T. V. Păcățeanu,	—	2.—
5.) „Principiile politice“, după Dr. T de Holtzendorf, de T. Păcățeanu	—	4.—
6.) „Caractere morale“ — exemple și sentințe culese din istoriile și literaturile popoarelor vechi și moderne, de Ioan Popea, profesor în Brașov.	—	2,50
7.) „Războiul pentru neatârnată“ de George Coșbuc.	—	1,20
8.) „Vieritul“ — de Petru Vancu,	—	1.—
9.) „Teoria Dramei“ — de Dr. Iosif Blaga.	—	3,60
10.) „Juvenilia“ — de Sextil Pușcariu.	—	1,60
11.) „Cuvântări bisericesti“ — traduse de Ioan Genț.	—	5.—
12.) „Pribeag“ — de Ioan Iosif Sceopul,	—	1,50
13.) Instrucțiuni populare populare despre Datorințele și Drepturile purtătorului de dare edate de Vilhelm Niemandz	—	1,20
14.) „Ioan Botezătorul, tragedie în 5 acte și un preludiv tradusă de Il. Chendi și C. Sandu după Hermann Sudermann	—	2.—
15.) Henric Ibsen „Ziua Invierei“ Epilog dramatic în 3 acte traducere de Il. Chendi și C. Sandu	—	1.—

La comanda să se mai adauge de fie-care op 10 fleri spese postale.